

॥ ३० ॥ ऋजुत्वमेवाह असक्त इति ॥ ३१ ॥ दानार्थं दानं प्राप्नुं सिताब्द्धाः पार्श्वेऽथो मे भूयाच्छिष्यो मे भूयान्न्यानो मे भूयादित्यादिभिः आमिषं धनं मठपुस्तकाद्यर्थं ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ अनिष्कषायेरागादि दोषवर्जनाभावे ॥ ३४ ॥ साधून्निष्कषायात् ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ इति शांतिपर्वणि रा० नैलकंठीयेभारतभाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥ १८ ॥ ॥ ७३ ॥

त्यागान्निष्कुकं विद्यान्ममौढ्यान् च याचनान् ॥ ऋजुस्तु यो र्थं त्यजति न सुखं विद्धि भिक्षुकं ॥ ३० ॥ असक्तः शक्तवद्दृष्टिः संगो मुक्तबंधनः ॥ समः शत्रौ च मित्रे च स वै मुक्तो महीपते ॥ ३१ ॥ परिव्रजंति दानार्थं मुंडाः काषायवाससः ॥ सिताबहुविधैः पार्श्वैः संचिन्वन्तो वृथा मिषं ॥ ३२ ॥ त्रयीच नाम वार्ता च त्यक्त्वा पुत्रान् व्रजंति ये ॥ त्रिविष्टब्धं च वासश्च प्रतिगृह्णन्त्यबुद्धयः ॥ ३३ ॥ अनिष्कषाये काषाय मीहार्थं मिति विद्धितं ॥ धर्मध्वजानां मुंडानां वृत्त्यर्थं मिति मे मतिः ॥ ३४ ॥ काषायैरजिनैश्चौरैर्न भ्रान्मुंडान् जटाधरान् ॥ विभ्रत्साधून्महाराज जयलोकान् जितेंद्रियः ॥ ३५ ॥ अग्न्याधेयानि गुर्वर्थं क्रतून् पिसुदक्षिणान् ॥ ददात्यहरहः पूर्वं कोनु धर्मं रतस्ततः ॥ ३६ ॥ अर्जुन उवाच तत्त्वज्ञो जनको राजालोके स्मिन्नि तिगीयते ॥ सोऽप्यासीन्मोहसंपन्नो मामोहवशमन्वगाः ॥ ३७ ॥ एवं धर्ममनुक्रां ताः सदा दानतपःपराः ॥ आनृशं स्य गुणोपेताः कामक्रोधविवर्जिताः ॥ ३८ ॥ प्रजानां पालने युक्ता दानमुत्तममास्थिताः ॥ इष्टान् लोकानवाप्स्यामो गुरुद्वेषचार्यिनः ॥ ३९ ॥ देवतातिथिभूतानां निर्वपंतो यथाविधि ॥ स्थानमिष्टमवाप्स्यामो ब्रह्मण्याः सत्यवादिनः ॥ ४० ॥ इति श्रीमहाभारते शांतिपर्वणि राजध० अर्जुनवाक्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥ १८ ॥ युधिष्ठिर उवाच वेदाहं तात शास्त्राणि अपराणि पराणि च ॥ उभयं वेदवचनं कुरु कर्म त्यजेति च ॥ १ ॥ आकुलानि च शास्त्राणि हेतुभिश्चिंतितानि च ॥ निश्चयश्चैव यो मन्त्रे वेदाहं तं यथाविधि ॥ २ ॥ त्वं तु केवलमखज्ञो वीरव्रतसमन्वितः ॥ शास्त्रार्थं तत्त्वतो गंतुं न समर्थः कथंचन ॥ ३ ॥ शास्त्रार्थं सूक्ष्मदर्शी यो धर्मो निश्चयको विदः ॥ तेनाप्येवं न वाच्यो हं यद्विधर्मं प्रपश्यसि ॥ ४ ॥ भ्रातृसौहृदमास्थाय यदुक्तं वचनं त्वया ॥ न्याय्यं युक्तं च कौंतेय प्रीतो हं तेन तेर्जुन ॥ ५ ॥ युद्धधर्मेषु सर्वेषु क्रियाणामनैपुणेषु च ॥ न त्वया सह शः कश्चिन्निष्कलोकैषु विद्यते ॥ ६ ॥

अंतःसंगत्यक्ता बहिःकर्मकुर्वित्युक्तं दूषयन् युधिष्ठिर उवाच वेदेति अपराणि धर्मशास्त्राणि पराणि ब्रह्मशास्त्राणि कुर्वन्नेवेह कर्माणि जिजीविषेच्छतंसमा इति त्यजेतैव हितज्ज्ञेयमिति कुरु कर्म त्यजेति च शास्त्रद्वयं वेदजाने ॥ १ ॥ तयोर्निश्चयमप्यहं वेद विविदिषंति यज्ञेन दानेनेत्यादि श्रुतेरात्मवेदेनेच्छापर्यंतं कर्म विचयः ॥ २ ॥ एतमेव प्रव्राजिनो लोकमिच्छंतः प्रव्रजंतीति हच्छोत्तरं प्रव्रज्येतिकर्म तस्यागश्रुत्योर्व्यवस्थामजानं स्वं पूर्वोसीत्याह त्वं त्वित्यादिना ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥